

Sygn. akt II AKa 196/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 stycznia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący	SSA Andrzej Czapka
Sędziowie	SSA Janusz Sulima SSA Jerzy Szczurewski (spr.)
Protokolant	Agnieszka Wądołkowska

przy udziale prokuratora Jerzego Duńca

po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2017 r.

sprawy **M. D. (1) s. A.**

o wydanie wyroku łącznego

z powodu apelacji obrońcy skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach

z dnia 28 września 2016 r. sygn. akt II K 60/16

I. Utrzymuje w mocy wyrok w zaskarżonej części.

II. Zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

M. D. (1) został skazany następującymi prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 08.01.2014 r. w sprawie II K 758/13 – kara łączna 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 5 lat i orzeczono karę grzywny (art. 71 § 1 k.k.). Postanowieniem z dnia 30.06.2016 r. w sprawie II Ko 777/16 Sąd Rejonowy w Suwałkach zarządził wykonanie kary łącznej pozbawienia wolności, zaś postanowieniem z dnia 27 lipca 2016 r. w tej samej sprawie stwierdził, iż orzeczona kara grzywny nie podlega wykonaniu, zaś zarządził, że kara pozbawienia wolności ulega skróceniu o 10 dni. Obliczenie kary 04.11.2019 – 03.11.2020 r.

II. Łącznym Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 18.06.2016 r. w sprawie II K 115/15 zmieniony wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 19.05.2016 r. w sprawie II AKa 61/16 na karę 4 lat pozbawienia wolności.

Obliczenie kary: 09.08.2017 r. – 04.11.2019 r.; zaliczono okresy: 09.11.2012 r. – 15.04.2013 r., 05.09.2014 r. – 28.04.2016 r., 03.10.2015 r. – 10.06.2016 r.

III. Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 24.11.2015 r. w sprawie II K 400/15 na karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych przyjmując, iż jedna dzienna stawka jest równoważna kwocie 10 zł. – kara nie wykonana.

IV. Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 13.05.2016 r. w sprawie II K 89/16 na karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności. Kara w trakcie odbywania – obliczenie: 10.06.2016 r. – 09.08.2017 r. i kara grzywny w wysokości 150 stawek dziennych przyjmując, iż jedna dzienna stawka jest równoważna kwocie 10 zł. – kara nie wykonana.

Wyrokiem łącznym z dnia 28 września 2016 roku w sprawie o sygn. akt II K 60/16 Sąd Okręgowy w Suwałkach:

I. Na mocy art. 569 § 1 i 2 k.p.k., art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 85a k.k., art. 86 § 1, 2 i 4 k.k. w zw. z art. 19 ust. 1 Ustawy z dnia 20.02.2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 396) połączył karę łączną pozbawienia wolności orzeczoną wobec skazanego M. D. (1) wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 18.01.2016 r. w sprawie II K 115/15 z karą łączną pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 08.01.2014 r. w sprawie II K 758/13 i z karą pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 13.05.2016 r. w sprawie II K 89/16 i orzekł wobec skazanego M. D. (1) karę łączną 5 (pięciu) lat i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności,

także połączył orzeczone wobec M. D. (1) w wyroku Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 24.11.2015 r. w sprawie II K 400/15 i w wyroku Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 13.05.2016 r. w sprawie II K 89/16 kary grzywny i wymierzył mu karę łączną grzywny w wysokości 170 (sto siedemdziesiąt) stawek dziennych, przyjmując, iż jedna dzienna stawka jest równoważna kwocie 10 (dziesięciu) złotych.

II. Na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. pozostałe orzeczenie będące częścią składową połączonych wyroków pozostawił do odrębnego wykonania.

III. Na mocy art. 63 § 1 k.k. w zw. z art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej w pkt I sentencji kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu M. D. (1) okres pozbawienia wolności w dniach 09.11.2012 r. – 15.04.2013 r., 05.09.2014 r. – 28.04.2016 r., 03.10.2015 r. – 10.06.2016 r. oraz okres dotąd odbytej kary w sprawie II K 89/16 Sądu Rejonowego w Suwałkach.

IV. Zasadził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. M. K. kwotę 147,60 zł (sto czterdzieści siedem 60/100 groszy) brutto tytułem sprawowanej obrony z urzędu skazanego w postępowaniu w przedmiocie wydania wyroku łącznego.

V. Na mocy art. 572 k.p.k. postępowanie w pozostałym zakresie umorzył.

VI. Zwolnił skazanego od kosztów sądowych przyjmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła obrońca skazanego, na podstawie art. 574 k.p.k. w zw. z art. 444 k.p.k. oraz art. 425 § 1 i § 2 k.p.k. zaskarżyła wyrok Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 28 września 2016 r. w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej 5 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności (pkt I wyroku) na korzyść skazanego M. D. (1)

Na podstawie art. 427 § 1 i § 2 oraz art. 438 pkt 4 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec M. D. (1) kary łącznej w wymiarze 5 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

W związku z powyższym, na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. wniosła o to, aby Sąd Apelacyjny w Białymstoku, korzystając z uprawnień przewidzianych w art. 437 § 1 i § 2 k.p.k. zmienił zaskarżony wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze i wymierzył skazanemu karę w dolnych granicach ustawowego zagrożenia przy zastosowaniu zasady absorpcji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wywiedziona przez obrońcę skazanego jest bezzasadna i jako taka na uwzględnienie nie zasługuje.

Wbrew wywodom jej autorki, orzeczona w zaskarżonym wyroku kara łączna pozbawienia wolności w żadnym razie nie nosi cech rażącej surowości, a tylko tego rodzaju surowość może powodować w myśl art. 438 pkt 4 kpk wydanie orzeczenia reformatoryjnego.

Ratio legis instytucji kary łącznej nie polega co do zasady na tworzeniu korzystniejszej sytuacji prawnej dla skazanego. Żaden przepis prawa materialnego ani procesowego nie nakłada na sąd takiego obowiązku.

Występujące w sprawie okoliczności dotyczące skazanego nakazują przyjąć, tak jak uczynił to Sąd I instancji, że kara łączna pozbawienia wolności wymierzona z zastosowaniem zasady asperacji spełni swe cele w zakresie społecznego jak i indywidualnego oddziaływania.

Skarżąca wskazała na zasadę absorpcji, która powinna być, w jej ocenie, w sprawie zastosowana.

Na wstępie przypomnieć zatem wypada, że obowiązujące przepisy prawa nie wprowadzają automatyzmu w zakresie kształtowania kary łącznej i nie dają podstaw w każdej sytuacji do zastosowania zasady pełnej absorpcji.

Jej indywidualizacja w każdym konkretnym przypadku należy do sądu, który poza stosowaniem ogólnych dyrektyw i zasad wymiaru kary uwzględnia nadto całokształt czynów przestępnych oraz podmiotowo-przedmiotowe relacje między nimi zachodzące. Bierze też pod uwagę okoliczności, które ujawniły się po wydaniu poprzednich wyroków oraz wgląd na prewencyjne cele karania zarówno w indywidualnym jak i społecznym aspekcie.

Uzasadnienie zaskarżonego wyroku przekonuje, że Sąd Okręgowy wszystkie te elementy i reguły miał na względzie, należycie je rozważył i prawidłowo ocenił, toteż wymierzona skazanemu – przy zastosowaniu zasady asperacji kara łączna 5 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności nie nosi cech rażącej surowości.

W tym miejscu przypomnieć należy, że orzeczona kara łączna składa się z kar jednostkowych 1 roku pozbawienia wolności, kary łącznej 4 lat pozbawienia wolności, 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności. Granice kary łącznej oscylowały więc pomiędzy karą 4 lat pozbawienia wolności, a karą 6 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności. Sąd orzekł karę w tym przedziale - wymierzając karę 5 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Należy przy tym pamiętać, że celem kary łącznej nie jest premiowanie sprawcy wielokrotnie łamiącego porządek prawny lecz zapewnienie racjonalnego stosowania kar i środków karnych przez likwidację w postępowaniu wykonawczym ich swoistej, wynikającej z kilkakrotnych skazań, konkurencji.

Wręcz przeciwnie, popełnienie więcej niż jednego przestępstwa jest okolicznością, przemawiającą za odstępstwem od zasady pełnej absorpcji. Popełnienie większej ilości przestępstw jest istotnym czynnikiem prognostycznym, przemawiającym za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji. Wskazuje bowiem na daleko posunięty stopień demoralizacji skazanego, dla którego wejście w konflikt z prawem nie miało jednorazowego, przypadkowego charakteru, a było sposobem na życie.

Sąd Okręgowy nie pominął przy tym podkreślanych w apelacji okoliczności przemawiających na korzyść skazanego, czyli jego postawy w zakładzie karnym. Skrupulatnie odnotował fakt właściwego zachowania i wywiązywania się z obowiązków nakładanych przez administrację zakładu karnego (k.300dw.). Miał na uwadze fakt dwukrotnego nagradzania skazanego, ale też nie uszło jego uwadze dwukrotne ukaranie dyscyplinarne. Generalnie wpłynęło to na określenie wymiaru kary, niższej od sumy podlegających łączeniu wyroków.

W ocenie Sądu Apelacyjnego brak było przy tym przesłanek wskazujących na niedostateczne uwzględnienie powyższych okoliczności. Ich waga została w pełni dostrzeżona przez Sąd I instancji i właściwie wpłynęła na rozmiar kary łącznej.

Przy ferowaniu wyroku łącznego Sąd brał pod uwagę wielokrotną karalność skazanego, rodzaj popełnionych przez skazanego przestępstw, charakter dóbr w które godziły, a także zachodzący między nimi związek przedmiotowy i czasowy oraz ich wzajemny stosunek uznając zasadnie, że w zakresie przestępstw objętych wyrokiem łącznym związek czasowo-przedmiotowy nie jest na tyle ścisły, by zastosować zasadę całkowitej absorpcji.

Nie znajdując przeto podstaw do uwzględnienia apelacji obrońcy skazanego oraz podstaw do ewentualnego zdyskwalifikowania wyroku z innych względów, Sąd Apelacyjny orzekł o utrzymaniu go w mocy.

Sytuacja materialna skazanego uzasadniała zwolnienie go od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, o czym orzeczono zgodnie z art. 624 § 1 k.p.k.

O kosztach obrony z urzędu orzeczono na podstawie § 4 ust. 1 i 3 oraz § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015 r., poz. 1801).